

Kendelse

afsagt den 12. august 2019

Sag nr. 2019-80-0327

[Klager]

mod

Magisterbladet

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen "*S-opgør med elitens kulturbegreb*", som blev bragt af Magisterbladet på magisterbladet.dk den 16. april 2019, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, som ikke blev forelagt ham inden offentliggørelsen.

1 Sagsfremstilling

Magisterbladet bragte den 16. april 2019 artiklen "*S-opgør med elitens kulturbegreb*" på magisterbladet.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

"Flere socialdemokrater mener, at der er gået for meget overklasse og storbyelite i den danske kultur. Kunstnere og kulturradikale skal i fremtiden tilpasse sig nogle mere folkelige rammer, hvis S vinder valget, siger Socialdemokratiets boligordfører, [Politiker A], som ønsker et opgør i kulturen."

Herefter fremgår blandt andet:

"Der er for meget fokus på opera og for lidt på popmusik og bingo. Det var holdningen Socialdemokratiets gruppeformand [Klager] for nyligt fremlagde i DR-radioprogrammet "Slotsholmen" [Den understregne tekst udgør et link til en udsendelse af radioprogrammet "*Slotsholmen*", bragt den 14. februar 2019 på dr.dk, *Pressenævnet*], da snakken faldt på prioriteringen af kultur i Danmark. [Klager] mener nemlig, at der i dag er et dybt skel mellem den finkulturelle elite, der går til ballet og opera, og den mere folkelige del af danskerne. Ifølge ham, er det den jævne befolkning som betaler for de rige og kulturradikales ture til Det Kongelige Teater, og det bør ændres.

"Hvis du kigger på, hvad man bruger de kulturelle kroner til, så er det Det Kongelige Teater, det er symfoniorkestre rundt omkring, det er biblioteker, hvor der snart ikke kommer nogen mere, det er ballet, det er klassisk musik og alt muligt andet. Desto færre og desto snævre det er, desto flere penge bruger man på det, lader det til. Det er jo ikke fordi, at man i storstilet grad støtter kulturen sådan mere bredt folkeligt. Det får folk, synes jeg, selv lov til at betale for", siger [Klager] i P1-programmet.

Et socialdemokratisk projekt

Interviewet blev startskuddet på en debat om høj- og lavkultur, men også et vendepunkt hos Socialdemokratiet der kan stå med regeringsmagten efter næste valg. Nu spekuleres der på, om partiet vil ændre kulturpolitik.

Partiets næstformand og kulturordfører [Politiker B] vil ikke sige, om Socialdemokratiet deler holdning med [Klager], og i skrivende stund står der kun en mindre beskrivelse om kulturområdet på partiets hjemmeside.

I et interview med [Altinget](#) [Den understregne tekst udgør et link til artiklen "Sidste gang, Socialdemokratiet prøvede at opdrage danskerne, var dengang, [Politiker C] prøvede at få dem til at droppe spaghetti med kødsous", som blev bragt på alttinget.dk den 11. marts 2019, *Pressenævnet*] pointerer [Politiker B] dog, at kulturpolitikken er vigtig, da journalisten spørger, om Socialdemokratiet helt har opgivet kulturpolitikken.

"Nej. Et vigtigt socialdemokratisk mål er fortsat at bryde den kulturelle klassearv, så alle børn – og alle borgere – får adgang til den rigdom, der er i kunsten og i forskellige kulturudtryk".

En problematisk skævhed

På nuværende tidspunkt lader der til at være intern uenighed om emnet i partiet. Det er derfor uklart, om de mener, at der rent faktisk er behov for et opgør med kulturen, som vi kender den.

Men hos Danmarks Socialdemokratiske Ungdom er man ikke i tvivl. Her ønsker man ændring.

Til Altinget langer formand for ungdomspartiet, [Politiker D], ud efter Socialdemokratiets kulturpolitik, der ifølge ham er blevet en "de facto-omfordeling fra almindelige til rige mennesker, så den kreative klasse og de kulturradikale kan hygge sig i nogle statsbetalte museer og institutioner. Det er en skævhed, som er meget problematisk".

[...]

Kunsternes parti

I sin takketale på valgaftenen i 1998 takkede [Politiker E] (S) kulturlivet og kunstnerne. De havde nemlig op til valget ydet en indsats for at få ham genvalgt. Ugen op til valget blev der for eksempel indrykket en støtteannonce i dagbladene, hvor over 50 af datidens (og nogle af nutidens) største kunstnere, blandt andre [Kunstner A] og [Kunstner B], skrev under.

Men vi skal ikke forvente, at [Politiker F] vil takke kulturlivet, hvis hun bliver landets næste statsminister, indrømmer Socialdemokratiets boligordfører [Politiker A]. "En tak til kunstnerne er meget, meget svær at forestille sig, hvis Socialdemokratiet vinder valget til foråret", siger [Politiker A], der er et af de S-medlemmer som finder det nuværende kulturbegreb problematisk.

Tiderne lader altså til at have ændret sig, og Socialdemokratiet vil derfor også, ifølge [Politiker A], stille nye krav til det danske kulturliv, såfremt de vinder valgkampen. "Vi vil gerne inddrage kunstnere og kulturradikale, hvis de formår at sætte sig ind i den ramme, der for langt de fleste danskere kaldes hverdag", siger [Politiker A] til Altinget og uddyber:

"Olof Palme gav i 1960 de svenske kunstnere en mulighed for at bygge et nyt samfund op. Men, sagde Palme, det kræver, at I tager ud til forstæderne og ser det nye liv, der bliver levet i Sverige. På samme måde har de danske kunster i dag en mulighed for at blive en del af det socialdemokratiske projekt. Tag ud til de forstæder, der skyder op i hele Østjylland, hvor alle bor i parcelhus og har en trampolin i baghaven. Eller tag til Kalundborg, hvor 5.000 mennesker arbejder med at producere insulin på en fabrik. Problemet er, at mange ikke kan forestille sig, at der sker interessante ting andre steder end på Vesterbro".

Hvis det står til [Klager] og [Politiker A] skal der altså ske et opgør med det eksisterende kulturbegreb, så alle danskere, rige som fattige, føler sig inkluderet i de kulturelle tilbud. I spørgsmålet om hvorledes det eksisterende kulturliv skal forholde sig til denne holdning, svarer [Politiker A] således:

"Den kreative klasse bestemmer selv, om de vil gå i dialog med Socialdemokratiet, hvis vi skulle vinde valget. Regeret bliver der alligevel".

[Klager] anmodede den 24. april 2019 Magisterbladet om at berigtige artiklen, hvilket Magisterbladet afviste samme dag. [Klager]s klage over Magisterbladets afslag er modtaget i Presenævnet den 2. maj 2019.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har anført, at artiklens oplysninger burde have været forelagt ham forud for offentliggørelsen.

Artiklen har givet anledning til meget voldsom debat på dels sociale medier, dels i øvrige mediers debatspalter. [Klager]s manglende mulighed for at få lov til at kommentere artiklen har således været særdeles agtelsesforringende.

Artiklen konkluderer fejlagtigt, på baggrund af et interview i DR P1-programmet "Slotsholmen", sendt den 14. februar 2019, at [Klager] lægger op til et opgør med eksisterende kulturinstitutioner, herunder biblioteker. [Klager] har henvist til følgende udsagn i artiklen:

"Ifølge ham, er det den jævne befolkning som betaler for de rige og kulturradikales ture til Det Kongelige Teater, og det bør ændres.

[...]

Interviewet blev startskuddet på en debat om høj- og lavkultur, men også et vendepunkt hos Socialdemokratiet der kan stå med regeringsmagten efter næste valg. Nu

spekuleres der på, om partiet vil ændre kulturpolitik.”

Konklusionen i artiklen om, at [Klager] skulle ønske et ”opgør”, er imidlertid i direkte modstrid med det interview, der citeres fra. Således udtalte [Klager] følgende i det omtalte interview i radioprogrammet ”Slotsholmen” den 14. februar 2019:

”[Klager]: Hvis du kigger på hvad man bruger de kulturelle kroner til, så er det, Det Kongelige Teater, det er symfoniorkestre rundt omkring, det er biblioteker, hvor der snart ikke kommer nogen mere, det er ballet, det er klassisk musik og alt muligt andet. Desto færre og desto snævre det er, desto flere penge bruger vi på det, ser det ud til. Hvor jeg siger, det er ikke fordi man i storstilet grad støtter kulturen sådan mere bredt, folkeligt. Det får folk lov til, synes jeg selv, at betale.

Journalist: Skal vi skære i tilskuddet?

[Klager]: Nej, nej det har jeg ikke sagt. Altså jeg kunne godt tænke mig, at der var utrolig mange, der egentlig lærte det. Altså jeg vil da egentlig gerne have den glæde at kunne forstå musik bedre eller dans bedre eller noget andet. Jeg synes da, det er en kæmpe gave at slå en ny bog op, men jeg er da bange for de generationer nu, som slet ikke gør det.”

[Klager]s udtalelser handlede med andre ord om den ulighed, der eksisterer i brugen af kulturtilbud og ikke et ønske om et ”opgør”, sådan som den påklagede artikel fejlagtigt postulerer.

[Klager] har anmodet Magisterbladet om at rette dette, hvilket mediet har afvist.

2.2 Magisterbladets synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

Magisterbladet har anført, at den påklagede artikel indeholder et overblik over en kulturpolitisk debat i Socialdemokratiet. Artiklen indeholder citater fra blandt andet [Klager]s deltagelse i radioprogrammet ”Slotsholmen” på DR P1 og fra en artikel på Altinget.dk om Socialdemokraternes kulturpolitik. Alle citater i artiklen holder sig inden for citatreglerne med det formål at give Magisterbladets læsere et indblik i en vigtig debat i et parti, der på offentliggørelsestidspunktet muligvis snart ville være regeringsbærende.

Artiklen indeholder følgende ordrette citat fra [Klager]s deltagelse i radioprogrammet ”Slotsholmen”:

”Hvis du kigger på hvad man bruger de kulturelle kroner til, så er det, Det Kongelige Teater, det er symfoniorkestre rundt omkring, det er biblioteker, hvor der snart ikke kommer nogen mere, det er ballet, det er klassisk musik og alt muligt andet. Desto færre og desto snævre det er, desto flere penge bruger vi på det, ser det ud til. Hvor jeg siger, det er ikke fordi man i storstilet grad støtter kulturen sådan mere bredt, folkeligt. Det får folk lov til, synes jeg selv, at betale.”

Magisterbladet er bevidste om, at [Klager] ikke ønsker nedskæringer i kulturbudgettet, hvilket han klart giver udtryk for i det efterfølgende citat i den omtalte radioudsendelse.

Ovenstående udsagn er til gengæld tomt for mening, hvis ikke [Klager] hermed lægger op til en diskussion af kulturprioriteringerne inden for de nuværende kulturbudget. Efter Magisterbladets opfattelse kan citatet ikke læses anderledes end, at [Klager] stiller spørgsmålstejn ved, om kulturkronerne bruges forkert således, at pengene mere går til elitær kultur end til folkelig kultur.

Magisterbladet udlægger dog samtidig teksten forsigtigt, idet der i artiklen tages følgende meget klare forbehold umiddelbart efter citatet fra [Klager]:

”Interviewet blev startskuddet på en debat om høj- og lavkultur, men også et vendepunkt hos Socialdemokratiet der kan stå med regeringsmagten efter næste valg. Nu spekuleres der på, om partiet vil ændre kulturpolitik.

Partiets næstformand og kulturordfører [Politiker B] vil ikke sige, om Socialdemokratiet deler holdning med [Klager], og i skrivende stund står der kun en mindre beskrivelse om kulturområdet på partiets hjemmeside.’

I et interview med Altinget pointerer [Politiker B] dog, at kulturpolitikken er vigtig, da journalisten spørger, om Socialdemokratiet helt har opgivet kulturpolitikken.

”Nej. Et vigtigt socialdemokratisk mål er fortsat at bryde den kulturelle klassearv, så alle børn – og alle borgere – får adgang til den rigdom, der er i kunsten og i forskellige kulturudtryk.”

Samtidig fremgår det af artiklen, at flere andre socialdemokrater, blandt andet DSU Formand [Politiker D], i Altinget kritiserer dansk kulturpolitik.

Den påklagede artikel indeholder således en gengivelse af en almindelig prioriteringsdiskussion, og [Klager] havde ingen indvending mod den korrekte gengivelse af citatet i den påklagede artikel, før han den 24. april 2019, otte dage efter offentliggørelsen, krævede en berigtigelse.

I løbet af de otte dage var [Klager]s citat blevet viralt via Magisterbladets Facebook-profil, og [Klager] var blevet tilbudt et interview i Magisterbladet, hvilket han afslog. Samtidig havde næstformand hos Socialdemokratiet, kulturordfører [Politiker B] den 19. april 2019 på Twitter taget afstand fra [Klager]s udtalelse, hvorfor Jyllands-Posten havde konstateret, at [Politiker B] gik i rette med [Klager]. I løbet af de otte dage var udtalelsen endvidere blevet voldsomt debatteret i flere medier, ligesom [Politiker B] den 23. april 2019 på magisterbladet.dk slog fast, at Socialdemokratiets kulturpolitik er uændret, hvormed [Klager] blev ”sat på plads”.

Under denne periode havde [Klager] ikke udtalt sig om sagen, før han den 1. maj 2019 af Radio24syv blev spurgt ind til sine kulturprioriteringer. I den forbindelse oplyste [Klager], at han ville klage til Pressenævnet over Magisterbladet, hvilket han gjorde den 2. maj 2019.

På baggrund af ovenstående gennemgang har Magisterbladet afvist, at den påklagede artikel er i strid med god presseskik.

Magisterbladet har i den forbindelse anført, at [Klager] er citeret korrekt i artiklen, og at citatet ikke giver mening, med mindre [Klager] lægger op til en prioriteringsdiskussion inden for det nuværende kulturbudget. Hertil kommer, at Magisterbladet ikke har overfortolket citatet, men tværtimod har taget de nødvendige forbehold. I øvrigt har Magisterbladet præcis samme udlægning af [Klager]s citat som andre med kendskab til kulturdebatten i Danmark. Endvidere har Magisterbladet givet [Klager] rig mulighed for at deltage i diskussionen, hvilket han ikke har ønsket.

[Klager] klagede først over Magisterbladet efter, at næstformand for Socialdemokratiet [Politiker B] var gået i rette med hans udtalelser, og klagen er, efter Magisterbladets opfattelse, et forsøg på at standse en ubejliglig diskussion for Socialdemokratiet i den på klagetidspunktet verserende valgkamp.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

God presseskik

[Klager] har klaget over, at Magisterbladet i den påklagede artikel har bragt ukorrekte og krænkende oplysninger, som ikke blev forelagt ham forud for artiklens offentliggørelse. [Klager] har også klaget over, at Magisterbladet efterfølgende har afvist at berigtige artiklen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A.1 og A.3. Det følger videre, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår, jf. punkt A.7.

[Klager] har navnlig klaget over følgende udsagn i artiklen:

”Ifølge ham, er det den jævne befolkning som betaler for de rige og kulturradikales ture til Det Kongelige Teater, og det bør ændres.

[...]

Interviewet blev startskuddet på en debat om høj- og lavkultur, men også et vendepunkt hos Socialdemokratiet der kan stå med regeringsmagten efter næste valg. Nu spekuleres der på, om partiet vil ændre kulturpolitik.”

I den forbindelse har [Klager] klaget over, at det i artiklen konkluderes, at han ønsker et ”opgør” med eksisterende kulturinstitutioner, hvilket ikke er korrekt.

Den påklagede artikel indeholder følgende citat fra et interview med [Klager], som blev bragt i radioprogrammet ”Slotsholmen” på DR P1 den 14. februar 2019:

”Hvis du kigger på, hvad man bruger de kulturelle kroner til, så er det Det Kongelige Teater, det er symfoniorkestre rundt omkring, det er biblioteker, hvor der snart ikke kommer nogen mere, det er ballet, det er klassisk musik og alt muligt andet. Desto færre og desto snævre det er, desto flere penge bruger man på det, lader det til. Det er jo ikke fordi, at man i storstilet grad støtter kulturen sådan mere bredt folkeligt. Det får folk, synes jeg, selv lov til at betale for.”

Pressenævnet finder, at de påklagede udsagn samt nedenstående konklusion:

”Hvis det står til [Klager] og [Politiker A] skal der altså ske et opgør med det eksisterende kulturbegreb, så alle danskere, rige som fattige, føler sig inkluderet i de kulturelle tilbud.”,

klart fremstår som Magisterbladets subjektive vurdering af de kulturpolitiske udsagn fra [Klager] og [Politiker A], som er gengivet i artiklen. Nævnet udtaler herefter ikke kritik af Magisterbladet for at have bragt udsagnene uden forudgående forelæggelse for [Klager].